

ଶାନ୍ତି ଚକ୍ରବାଳି

ସ୍ୱପ୍ନାଦି ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ

ଗୀତି ଚକ୍ରତାଳି

ଗୀତି ଚକ୍ରତାଳି

ରସରାଜ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ

ଗୀତି ଚଇତାଳି

ଗୀତି ଚଇତାଳି

(ଗୀତି କବିତା ସଂକଳନ)

ରଚନା

ରସରାଜ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ

ଏ-୨୨୪, ସେକ୍ଟର-ଏ, ଜୋନ୍-ବି,

ମନ୍ଦିରପୁର ଶିଳାପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୧୦

ଦୂରଭାଷ- ୦୬୭୪-୨୫୮୮୯୮୮

୯୨୩୮୬୯୯୨୮୮

GEETI CHAITALI

(Modern Lyric Collection)

Author-

Rasaraj Narayan Prasad Singh

A-224, Sector-A, Zone-B

Mancheswar Industrial Estate-

Bhubaneswar-751010,

Phone: 2588988 / 9238699288

ପ୍ରଚ୍ଛଦ-ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ

ଅଳଙ୍କାରଣ- ରଞ୍ଜନ କୁମାର ପାନିଗ୍ରାହୀ

Cover & Design-Sudarshan Das

Type Set- Ranjan Kumar Panigrahi

ମୂଲ୍ୟ: ୬୦ ଟଙ୍କା

Rupees - 60/-

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୨୮ ମେ ୨୦୦୬

Printer

Mahabir Enterprises

HIG-14/4, Garaje Complex, C.S.Pur,

BBSR., Ph. (0674) 2740788

ପ୍ରକାଶକ :

ରସରାଜ ଗୀତିକୂଞ୍ଜ,

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦

First Edition : 28 May 2006

Publisher :

Rasaraj Geetikunja

A-224, Sector-A, Zone-B,

Mancheswar Industrial Estate,

Bhubaneswar- 751010

ଗୀତି ଚଉତାଳି

ଉପହାର

ଗୀତି ଚଉତାଳି

ସମ୍ପର୍କର ସୂତାରେ ଗାତି କବିତା

ଗାତ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟ । ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ବୃକ୍ଷ, ଲତା, ଏପରିକି ଜଡ଼ ଜଗତ-ସବୁଠାରେ ଗାତର ଆଦର । ଗାତ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଭରେ, ପ୍ରାଣକୁ ଭଲପିତ କରେ, ନୟନକୁ ନୀର ଝରାଏ, ବେଦନା ଭପଣୀ କରେ, ବୃକ୍ଷକୁ ପଲ୍ଲବିତ କରେ । ଗାତ ସହିତ ସମସ୍ତେ ଅନାବିଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁବନ୍ଧିତ ।

ଭଲ ଗାତଟିଏ ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ଏକ ସାମୁହିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । ସେଇ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ମୂଳଦୁଆ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, ଗାତିକବି । ଭାଷା ଓ ଭାବର ସମନ୍ୱୟରେ ଗାତିକବି ଗାତ ରଚନା କରନ୍ତି । ସୁରକାର ସେଇ ରଚନାରେ ସୁର ଆରୋପଣ କରନ୍ତି । ଯଦି ଶିଳ୍ପୀ ଗାତର ଛନ୍ଦରେ ଗଢ଼ ଭରି ଦିଅନ୍ତି । ସଙ୍ଗୀତ ଶିଳ୍ପୀ ସୁରର ଆରୋହ ଓ ଅବରୋହ ମଧ୍ୟରେ ଗାତକୁ ଶୁଣି ମଧୁର କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଗାତିକବିର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଭୂମିକା ଅନସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ । କାରଣ ଗାତିକବି ପ୍ରଥମେ ଗାତ ରଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାବକୁ ରୂପଦେଇ ଗାତର ଜୀବନ୍ୟାସ ଦିଅନ୍ତି ।

ଗାତି କବିତାର ସଂଜ୍ଞା ହେଲା - ଭାବର ମହକ ଭରା ଶବ୍ଦର ରଙ୍ଗିନ ପୁଲ୍ଲମାନଙ୍କୁ ସୁରର ସୂତାରେ ଗୁନ୍ଥି ମାଳା ରଚନା କରିବା । ଗାତି କବିତା ରଚନା ପରେ ସମ୍ପର୍କର ସୂତା ଲମ୍ବିଯାଏ ସୁରକାର, ବାଦ୍ୟକାର ଓ ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ପାଖକୁ । ତାହା ପରେ ଗାତି କବିତାଟି ପୁଲ୍ଲ ହୋଇ ପୁଟି ଉଠେ ଜଣେଶିଳ୍ପୀର ଛଦାୟିତ ସୁର ଲହରୀରେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସାମୁହିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ରହିଛି ସଫଳ ଗାତଟିଏ ପାଇଁ । ହେଲେ ଗାତର ପ୍ରଥମ ମୂଳଦୁଆ ଗାତିକବି ହିଁ ସଜାଇଥାଆନ୍ତି । ଗାତି କବିତା ସୁରର ସ୍ପର୍ଶରେ ଗାତରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୁଏ ।

ମନେ ଅଛି - ଗାତଟିଏ ଲେଖିବା, ସୁର କରିବା, ବାଦ୍ୟରେ ସଜେଇବା ଏବଂ ଗାଇବା ପାଇଁ ବିଚିଛି ପ୍ରଥମ ଗାତି କବି ଜୀବନରେ କେତେ ସନ୍ଧ୍ୟା, କେତେ ସକାଳ ଓ କେତେ ବିନିଦ୍ର ରଜନୀ । ସଂସାରର ସୁଲ ହେଲା ଜଳେ ଆକାଶବାଣୀ, କଳା ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର, ନ୍ୟାସନାଲ ମ୍ୟୁଜିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍, ଇତ୍ୟାଦି । ସାଥୀ ହେଲେ ଆକାଶବାଣୀ ଜଟକର ସେତେବେଳର କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପି.ଭି.କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି, ସଙ୍ଗୀତ ସୁଧାକର ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ରଘୁନାଥ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଭପେନ୍ଦ୍ର କୁମାର, ଦିନି ପ୍ରସାଦ ଚୌରାସିଆ, ଶ୍ରୀହର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି, ମହମ୍ମଦ ସିକନ୍ଦର ଆଲାମ, ଶ୍ୟାମାମଣି ଦେବୀ, ଜଲ୍ୟାଣୀ ମୁଖାର୍ଜୀ, ନନ୍ଦିତା ପାଲିତ ଇତ୍ୟାଦି ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସୁରକାର, ବାଦ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ ଓ ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ ଶଶ । ସେମାନେ ସେକାଳର ବନ୍ଧୁ ।

ଗୀତି ଚଳଚାଳି

ସେଇ ବନ୍ଧୁ ଓ ପ୍ରତିଭାବାନ୍ ମହାରଥାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଆଜି ନାହାନ୍ତି । କେବଳ ମୁଁ ଅତୀତର ସ୍ମୃତି ସାଇତି ରଖିଛି ମନ ଭିତରେ । ଜାଗଣ ମରମ ତଳେ ଅତୀତ ସେ ମନେନା- କେବେ ବି ମନେନା - ଆଜି ବି ସଜୀବ । ଆଜି ବୟସର ଅପରାହ୍ନରେ ସେ ସବୁ ମନେ ପଡ଼େ । ସେମାନେ ବି ମନେ ପଡ଼ନ୍ତି । ଜାଣି ଗଲା ଦେହ ହଜିଗଲା ଦିନ- ଅଭୁଲା ଅତୀତ । ତାହା ଆଜିର ଜୀବନରେ ସଜଳ ସ୍ମୃତି ମାତ୍ର ।

୧୯୫୫ରୁ ୧୯୬୫ ମସିହା । ବାକିର ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚାତରେ ଦିନ ବିତେ ପେଷାରେ, ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏବଂ ଗୀତି ବିତେ ନିଶାରେ ଜରି, ଶିଖା, ବାଦ୍ୟଜାର ଓ ସୁରକାରମାନଙ୍କ ଗହଣରେ । ସେତେବେଳର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଓ ଆକାଶବାଣୀର ସଙ୍ଗୀତମାନ ଥିଲା -

- * ସାଗରେ ଅଧାର ନାଳ ତରଙ୍ଗ...
- * ଏକଇ ମନରେ ଅନେକ ବାସନା...
- * ଜୀବନ ଯମୁନାରେ କୁଆର ଉଠେରେ...
- * ଟମ୍ବାକୁ ଲାଗିଛି ତାହାଣୀ...
- * ଗୁରୁବାରାଲୋ ଗୁରୁବାରୀ...
- * କଂସର ଘରଣୀ ପଦ୍ମାବତୀ ଗାଣୀ... (ସାପୁଆ କେଳା)
- * ମରମ ତଳେ ଅତୀତ ସେ ମନେନା...
- * ଜୀବନେ ସପନ ଯେତେ ସବୁ ସତ ହୁଏନା...
- * କୋଣିନା ଲୁଚନା ଦୂର ନାଳ ଗଗନେ...

ଏହିପରି ସଂଖ୍ୟାତୀତ ଅନେକ ଗୀତ ।

ଗୀତଟିଏ ଆକାଶବାଣୀରେ ପ୍ରଚାରିତ ହେଲେ କେତେ ସେ ଆନନ୍ଦ ଭରିଯାଏ ମନ ରହନରେ, ତାହା ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

୧୯୫୫ରୁ ଅଦ୍ୟାବଧି ବିଗତ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ ଏମିତି ନାଗବନ୍ଧିନୀ ଭାବରେ ଗର୍ଜି ଚାଲିଛି ଜୀବନ । ଗୀତି ଜଗତର ଗଭୀର ଗନ୍ଧରେ ବୁଡ଼ି ବୁଡ଼ି ସାଉଁଟିଛି କିଛି ଶାମୁକା । ସେଇ ଶାମୁକା ଗର୍ଭରେ ମୋଟି ଆଛି କି ନା, ତାହା ଜାଣିବେ ମୋ ଗୀତି ଜଗତର ପ୍ରିୟ ଶ୍ରୋତା ଓ ଦରଦା ପାଠକମାନେ ।

ତା'ପରେ ଏଇ ଗୀତି ଗ୍ରନ୍ଥ 'ଗୀତି ଚଳଚାଳି' କଥା । 'ଗୀତି ଚଳଚାଳି'ର ସବୁ ଜଗିବା କେବଳ ଚଳଚରା ନୁହେଁ । ବୟସର ମଧୁବନରେ ଜୀବନର ବହୁ ଅଶ୍ରୁକ ଓ ଛବିର ଅନୁଭୂତି ମନକୁ ପୁଲକିତ କରେ- ସାହା ଏଇ ଗୀତି ଜଗିତାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ଏବଂ ଏହା ତା'ର ପରିପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର । କେହି ଆବରଣେ ଚୋଳି ନେଲେ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବି ।

ସଂପାଦକ ମହାଶ୍ୱରୀ

ଗୀତି ଚକ୍ରବାଳି

ଆଦ୍ୟାହତ ସ୍ୱରୀ

ପୃଷ୍ଠା

ଚୋରା ଚକ୍ରତ - ନିଏ ମନ ମୋହି ତ	୯
ହସର ହିଲ୍ଲେଲେ, ରସର ଜଲ୍ଲେଲେ	୧୦
ତମିକ ବନେ କମନ ଗୋଳି	୧୧
ମଧୁ ମଳୟର ପ୍ରୀତି ବଳୟରେ	୧୨
ମୋ ଗୀତ ସିଏ ବୁଝେ ମୋ ଠାରୁ ବେଶୀ ବୁଝେ	୧୩
ଅତୀତ ମୋ ପାଇଁ ଏକ ତାରା ଭରା ନାଲ ଜହ୍ନ ରାତି	୧୪
ବିଳାସୀ ମନ ମୋ ବିଳାପ କରୁଛି ବିରାଟ ଅତୀତ ପାଇଁ	୧୫
ଅନେକ କଥା ହୁଏନା କହି ଅନେକ ଗୀତ ହୁଏନା ଗାଇଁ	୧୬
ଶିଶିର ଝରାଇ ସକାଳ ସରିଛି ସଞ୍ଜେ ଆସିଛି ଗୀତ	୧୭
ସୁରରେ ସୁରରେ - ଗୀତରେ ଗୀତରେ	୧୮
ଦୁଃଖ ମୋ ମିତଟିଏ, ଯେବେ ଗାଏ ଗୀତଟିଏ	୧୯
ହସି ହସି ଏତିକି ମୁଁ ଜାଣିଛି	୨୦
ମୁଁ ହସିଲେ ସିଏ ହସି ଦିଏ	୨୧
ମୁକ୍ତି ମୋ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ, ଏ ଜୀବନ ପରେ ମୁହିଁ	୨୨
ବେଦନ୍ତର ଗୀତି ସବୁଠୁ ମଧୁର	୨୩
ଶବ୍ଦର ଶୁଆମାନେ ମୋ ମନର ଆକାଶରେ	୨୪
ହେ ମୋର ପ୍ରୀତିର ପୁରୁଷ	୨୫
ସପନ ତ କେବେ ସତ ହୁଏ ନାହିଁ	୨୬
ଜଉମୁଦ ଦିଆ ଜୀବନରେ ମୋର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମାରୁଛି ଅତୀତ	୨୭
ଜାଣେନା କିପରି ପାରଟି କାରଟି ହେଲା	୨୮
ଜଳୁଛି ଜୀବନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜରେ ନିର୍ମମ ବଜ୍ରାଶେ	୨୯
ଏମିତି ହୁଏ, ହଁ-ହଁ ଏମିତି ହୁଏ	୩୦
ଗୀତ ଏକ ଇରାନୀ କିଶୋରୀ	୩୧
ମାନ କରିଛି ମଉନାବତୀ ମେଘ	୩୨
ବିରହୀ ଜନକୁ ବରଷା ଜରୁଛି ବ୍ୟାକୁଳ	୩୩
ମେଘ ମହୁର ରାଗିଣୀ ଉଛୁଳେ	୩୪

ଗୀତି ଚକ୍ରବାଳି

ଗୀତଳ ପବନ ବହେ ସନ ସନ	୩୫
ଝରି ଝରି ଯାଏ ସଜଳ ଜଳଦ	୩୬
ଶୁଣା ଶୁଣା ସାଥ ସାହାନାଗ ସୁରେ	୩୭
ଓଦା ଓଦା ଏଇ ଅଶିଷ୍ଟ ଆକାଶ	୩୮
ଦୁନିଆଁରୁ କିଛି ନ ପାଇ ଆଜି ମୁଁ	୩୯
ବର୍ଷା ନାବୁଛି ଗିମ୍ ଝିମ୍ ଗାଲ	୪୦
ବର୍ଷା... ବର୍ଷା... ବର୍ଷା... ଭାରି ବର୍ଷେଇ	୪୧
ମୋ ବୁକୁରେ କେତେ ତାତି ବରଷାକି ବୁଝିବ	୪୨
ବାସନ୍ତୀ ସାଜି ବସନ୍ତେ ଆସି ବର୍ଷାରେ ଗଲା ଚାଲି	୪୩
ଶୁଣା ସଖା ମୋର ଗୀତି କବିତାର ସବୁଜ ଏ ସୁରାଲିପି	୪୪
ପ୍ରତାପର ଶିଖା ନିଜେ ଜଳି ଜଳି ଯାଏ	୪୫
ତୁମେ କହିଥିଲ ଏଇ ନଦୀ ଭଳି	୪୬
ଜଳରେ ତାର ରହେନା	୪୭
ଅଳପ ଭାଷାରେ ଅନେକ କଥା ମୁଁ	୪୮
କହିବି ଆଜି ମୁଁ କଥାଟିଏ	୪୯
ବହୁ... ଆଜି ମୁଁ ଏଜା	୫୦
ଆଗୋ ମୋର ସୂତିମୟ	୫୧
ମଣିଷର ମନ ଘନ ଅରଣ୍ୟ କେତେ ରହସ୍ୟ ଭରା	୫୨
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଜାଁଲେ ପକ୍ଷୀ କୁଜନେ ଝରେ ମିଠା ମିଠା ଗୀତ	୫୩
ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସାଲିସ୍ କରିବା ଏ ଜୀବନେ ହେଲା ନାହିଁ	୫୪
ପ୍ରେମ ଏକ ନଦୀ ଜଳ ଛଳ ଛଳ ଗୀତଳ	୫୫
ନାଗବ ନିଶାଥେ ନୟନ ନଦୀର ତୀରେ	୫୬
କଷ୍ଟା ଫୁଲର କବିତାକୁ ମୋର କରନାହିଁ ଅନୁକମ୍ପା	୫୭
ଭରୁ ଭରୋଳରେ ତମ ଭାରୁ ଭାରୁ ଚାହାଣୀ	୫୮
ମୋ ପ୍ରିୟାର ଚାହାଣୀରେ ସକାଳର ଶୁଭ୍ରତା	୫୯
ତୁମେ ରହିଗଲ ଏ ଜୀବନେ ହୋଇ	୬୦
କେମିତି କହିବି ଏଇ ଜୀବନରେ ସୂତି ମୋର	୬୧
ମୋ ଅତୀତ ଅମୃତମୟ	୬୨
ପ୍ରେମ ବରଣାୟ, ପ୍ରେମ ଦ୍ଵରଣାୟ	୬୩

ଗୀତି ଚଇତାଳି

ଚୋରା ଚଇତ
ନିଏ ମନ ମୋହିଁ ତ
ସୁଟିର ସାଗରେ ଭାସେ ସୁନା ବୋଇତ ॥

ସୁଲୁ ସୁଲୁ ସୁଲୁ ବହେ ଚଇତି ବାଆ
ଶିଉରାଜା ଫୁଲ ତନୁ ଲଗାଏ ନିଆଁ
କଳି ପାଶେ ଅଳି ଗାଏ - ସୁର ଲଳିତ ॥

ସକାଳେ ସୁନେଲି ଖରା ଅଳପ ତାତି
ସଞ୍ଜରେ ବୁଝା ଝରା ଜୋଛନା ଗାତି
ଚିତ ବନେ କୋକିଳର ଉଛୁଳା ଗୀତ ॥

ଚମ୍ପା ଚମେଲି ବାସେ ମନ ଭରଳା
ଆକାଶରେ ଭାସେ ନାଳ ବରଦ ମାଳା
ଏ ଲଗନେ ମନ ଶୋଭେ ମନର ମିତ ॥

ହସର ହିଲ୍ଲେଲେ
ରସର କଲ୍ଲେଲେ
ଫଗୁଣ ଖେଳେ ଫୁଲ ହୋରି
ବହିଲା-ବହିଲା- ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ସଞ୍ଜେ ଅବକାଶେ
କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରୀତି ରାସେ
କାନ୍ଦୁ ହସି ଖେଳେ ଦୋଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ଲଳିତା ମୁଖେ ହସ
ବିଶାଖା ତାଜେ ଆସ
ବୁଝା ଦିଏ କରତାଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ଗୋପନେ ଗୋପପୁରେ
ଗୀତିର ସୁଧା ଝରେ
ଗୋପାଏ ପ୍ରୀତି ନିଉଢ଼ାଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ବିନୟ ବନେ ଜମିନୁ ତୋଳି
ତାରୁ ବଜ୍ରତାଳି ବଢେ
ପାଇ ତା' ପରଶ ଅଙ୍ଗ ଅବଶ
ମନମଥ ମନ ତହେ ॥

ମମତା ମହିର ମହ ସମାଗ
ମହକରେ ଭରେ ମନ ମାହିର
ପୁଷ୍ପିତ ତରୁ ପ୍ରୀତି ପଲ୍ଲବ
ସ୍ତେମା ଜନ ମନ ମୋହେ ॥

ବିରହ ବଂଶୀ ବିଜନେ ବିଳସେ
ଗୋଲାପି ଗୋଧୂଳି ଗାତର ଆଳାପେ
କୁଞ୍ଜରେ ଗାଈ କାତର କଣ୍ଠେ
ଜାହୁ ଜାହାଣୀ କହେ ॥

ହସି ହସି କହେ ଫୁଲର ଫଗୁଣ
ମୋହନର ଆନ ନାମଟି ଦହନ
ଦେଖ ଦେଖ ଗାଈ ଆସେ କହ୍ନାଇ
ଶିରେ ଶିଖା ବୁଲ ଶୋହେ ॥

ହସର ହିଲ୍ଲେଲେ
ରସର କଲ୍ଲେଲେ
ଫଗୁଣ ଖେଳେ ଫୁଲ ହୋରି
ବହିଲା-ବହିଲା- ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ସଞ୍ଜେ ଅବକାଶେ
କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରୀତି ରାସେ
କାନ୍ଦୁ ହସି ଖେଳେ ଦୋଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ଲଳିତା ମୁଖେ ହସ
ବିଶାଖା ତାକେ ଆସ
ବୁଝା ଦିଏ ଜରତାଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ଗୋପନେ ଗୋପପୁରେ
ଗୀତିର ସୁଧା ଝରେ
ଗୋପୀଏ ପ୍ରୀତି ନିଉଛାଳି
ବହିଲା ଚୋରା ଚଇତାଳି ।।

ମଧୁ ମଳୟର
ଫଗୁଣ ହସ୍ତୁଛି

ପ୍ରାଣି ବଳୟରେ
ଫୁଲ ନିଳୟରେ ॥

କୋକିଳ କୁହୁରେ
ଗୀତି ସୁରେ ସୁରେ
କାନନ ହସ୍ତୁଛି

ପ୍ରାଣି ସୁଧା ବାଲେ
ସହକାର କୋଳେ
ଶ୍ୟାମ ସୁଷମାରେ ॥

ବନ ବାସ୍ତବରେ
ଭୁବୁ ଭୁବୁ ବାସ
ନୀଳ ନଭ ସାଜେ

ଅଜଣା ଫୁଲର
ବିତରେ ସମାର
ମେଘ ମେଘଳାରେ ॥

ଗୁଞ୍ଜରେ ଅଳି
ଚୋରା ଚଉଡ଼ାଳି
ଝୁମିଯାଏ ମନ

ହସି ଉଠେ କଳି
କରେ ନିତଛାଳି
ଏ ମଧୁ ବେଳାରେ ॥

ମୋ ଗାତ ସିଏ ବୁଝେ
ମୋ' ଠାରୁ ବେଶୀ ବୁଝେ
ମୁଁ... ବୁଝେନା
ହେଲେ ବଡ଼ ନିଶିଦୟ ସେଇ ଲଳନା
ପଚାରିଲେ କହେ ସିଏ - କିଛି ବୁଝେନା
ବୁଝି... ପାରେନା ।।

ସିଏ ଆସିଥିଲା ଦିନେ,
ପୁଚିଲା ଗୋଲାପ ପରି - ମୋ ଜୀବନେ
ସିଏ ଗାଇଥିଲା ଗାତ
ଫଗୁଣେ କୋକିଳ ପରି - ମୋ କାନନେ
ତା'କୁ ପଚାରିଲେ ସିଏ
ଓଠ ଓଲଟାଇ କହେ
ତୁମେ କିଏ - ମୁଁ କିଏ - ଗାତ କିଏ
କିଛି... ଜାଣେନା ।।

କହିଥିଲା ଦିନେ ସିଏ
ମୋ ଗାତେ ମୁଁ ସତ କହେ
ମୋ' ଗାତକୁ ଭଲ ପାଇ
ମତେ ସିଏ ଭଲ ପାଏ
ବୁଝିଗଲି ମୁଁ ସିଏ- ଗାତ ଶୁଣି ମିଛ କହେ
ସତ... କହେନା
ପ୍ରେମ ନାମ ଆଜି ତେଣୁ ଦେଲି ଛଳନା ।

ଅତୀତ ମୋ ପାଇଁ ଏକ
ତାରା ଭରା, ନାଳ ଜହ୍ନ ରାତି
ଅତୀତ ମୋ ପାଇଁ ହେଲା
କିଛି ସୁଟି କିଛି ଅନୁଭୂତି ।।

ଅତୀତ ମୋ ସୁନା ଝରା
ସକାଳର ଫୁଟିଲା ଗୋଲାପ
ଅତୀତ ମୋ ଅପାଶୋରା
ମଧୁଝରା ଗାତର ଆଳାପ
କିଛି ପୁଣି ହାରିଯିବା
ମୋ ଅତୀତ ପାରତ୍ତିର ରାତି ।।

ଅତୀତ ମୋ ପାଇଁ ଏକ
ଭାଗୁ ହିଆ ତହନ ଦିପାଳୀ
ଅତୀତ ମୋ ନୀରବରେ
ଝରିଯିବା ସକାଳ ଶେଫାଳୀ
ପଥରରେ ଆମୋଦିତ
ହୋଇଯାଏ ସାରା ଦିନ ଚିତି ।।

ମୋ ଅତୀତ ମୋର ମିତ
ଫୁଲ ଝରା ଫୁରୁଣାର ଗାତ
ଜୀବନର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ
ବେଳେ ବେଳେ ହୁଏ ଉପଗତ
ଜଗି ତା'କୁ ଜପା ମାଳି
ପାରତି ମୋ ହୁଏ ନାହିଁ ଇତି ।।

ବିଳାସୀ ମନ ମୋ
ବିଳାପ କରୁଛି
ବିଗତ ଅତୀତ ପାଇଁ
ବସି ମୁଁ ଝୁରୁଛି ସେଇ ବାଲିକାକୁ
ଗଲା ଯେ ବିରହ ଦେଇ ।।

ସଜଡ଼ା ଜୀବନ ଉଜାଡ଼ି ଦେଲା ସେ
ଉରିଗଲା ନୀରବତା
ଜବିତା ଲେଖିବା ଇତି ହେଲା ମୋର
ଗୀତ ସବୁ ହେଲା କଥା
ପଞ୍ଜୁଣୀ ପୁଲର ସୁଗନ୍ଧି ହଜିଛି
ଜଳୁଛି ଜୀବନ ଲୁଚା ।।

ବେଦନା ବିଧୁର ବୁକୁର ବାଣୀରେ
ବିଳାପ ଗାଗିଣୀ ବାଜେ
ସାହାନାଭ ସୁରେ ଆଉ କାହା ପୁରେ
ମୋ ପ୍ରିୟା ବାସର ସାଜେ
ପର କର୍ମ ମତେ ଯାଇଛି ଆଜି ସେ
ଆଉ କାହା ବଧୁ ହୋଇ ।।

ଅନେକ କଥା ହୁଏ ନା କହି
ଅନେକ ଗୀତ ହୁଏନା ଗାଇ
ଗାଇବା ପାଇଁ କହିବା ପାଇଁ
ରହିଲା ଯଦି ରହି ତ ଯାଉ
ଫେରିବା ଯେବେ ପୁଣି ମରତେ
ଫୁଲ ଫଗୁଣେ ଗୀତ ଶରତେ
ଆଉ ଜନମେ କହିବା ଆମେ
ଶୁଣିବା ବସି କୋଇଲି କୁହୁ ॥

ଦ୍ରାକ୍ଷା ରସ ମଝିବା ପିଇ
ସାକୀ ସାଥରେ ରାତି ବିତାଇ
କହିବା କଥା ମମତା ବୋଲି
ରସି ରସାଇ ବିଚିତ ବୋଲି
ଛନ୍ଦଭରା କବିତା ଲେଖା
ଯେତିକି ହେଲା ସେତିକି ଥାଉ ॥

ଶିଶିର ଝରାଇ ସକାଳ ସରିଛି
ସଞ୍ଜେ ଆସିଛି ଶୀତ
ମଉଳା ଲଗନେ ଗାଏ ଆନମନେ
ଗଙ୍ଗାଶିଉଳି ଗୀତ ।।

ତା' ସେନେହ ସବୁ ମତେ ଦେଇ ସାରି
ନିଃସ୍ୱ ହୋଇଛି ଯେଉଁ ବର ନାରୀ
ତାହାକୁ ଜୀବନେ କେବେହେଲେ ଦିନେ
ତାଜି ପାରିଲିନି ମିତ ॥

ଭଲ ପାଇବାର ସେଇ ଅନୁର
ଦୁମ ହୋଇ କରୁ ଛାୟା ସୁଖାତଳ
ଝରିଚାଲା ଯିଏ ତା' ପାଇଁ ଭାଳି
ବେଦନା ବ୍ୟଥୁତ ଚିତ ॥

ଅନୁଗୋଚନାର ଅନ୍ଧାରେ ଆଜି
ବଞ୍ଚିବା ପଥ ପାଏ ନାହିଁ ଗୋଟି
ଜୀବନ ମଞ୍ଚ ତାହା ପରି ଆଉ
କରିବ କେ ଆଲୋକିତ ॥

ସୁରରେ... ସୁରରେ...

ଗୀତରେ... ଗୀତରେ...

ଗୀତ ତାଙ୍କେ ମତେ ମିତରେ ମିତରେ ॥

ତାଙ୍କେ ସେ ସରାରେ

ଆଦରେ ସୋହାରେ

ଧୁଳର ପରାରେ

ନବ ଅନୁଗାରେ

ଶିଖରେ ଅଧାରେ

ଶୀତଳ ସମାରେ

ଶିଳାସା ବଜୁଳ

ବନର ବାଧୁରେ ॥

ପରାଣେ ଚାହାରି

ପ୍ରୀତି ଭିଜା ରାତି

ଆଦରେ ଜତାଏ

ତାଜି ସାଥୀ ସାଥୀ

ବେନେଇ ହାଲେ ସେ

ନିଜନ ନିଶିରେ

ଝରାଇ ମୁକୁତା

ଗୀତଳ ଶିଶିରେ ॥

ଦୁଃଖ ମୋ' ମିତଟିଏ
ଯେବେ ଗାଏ ଗୀତଟିଏ
ସେ ଗୀତରେ ମିଶିଥାଏ ଦରଦର ସ୍ଵରଟିଏ ॥

ସେ ଦରଦ ମୋ ଗାଆଁର ଗହଳିଆ ତୋଟା ମାଳ
ଭଉଁଟ ବେତର ବଣ ପାତିଗଲେ ମିଠା ଫଳ
ଧବଳ ହଂସ ମାଳ ସନ୍ତୋଷର ନାଳ ଜଳ
ମୟୂର ଜଣ୍ଡା ମେଘ ଗୋଠ ଫେରା ଧେନୁ ପଲ
ନାଳ ଜଳ ମନ କଥା
ଗୀତି ସୁରେ ମତେ ଜହେ ॥

ଫଗୁଣର ଫୁଲ ସଭା ତାହୁଁ ଜୋର୍ଜଳ ଗୀତ
ବେଦନାର ବଇଁଶାଖୀ ଅବା ଫୁଲ ଫୁଟା ଗୀତ
ମୋ ଜୀବନେ ବଧୂ ବେରେ ଦୁଃଖର ଆଗମନ
ଦୂର ବଇଁଶୀର ସୁର ଚା'ର ମୃଦୁ ଅଳାପନ
ସବୁ ମିଶି ଲାଗେ ସିଏ
ସେନେହା ମଣିଷଟିଏ ॥

ହସି ହସି ଏତିକି ମୁଁ ଜାଣିଛି
ହସିବାର ଆନ ନାମ ଜାତନ
ହସ ଯେଣୁ କରିପାରେ ଏକାକୀ
ମନ ତଳ ବେଦନାକୁ ଗୋପନ ॥

ଯକ୍ଷଣା ଭରା ଏହି ଦୁନିଆଁ
ଜନମିଲେ ଦିନେ ଅଛି ମରଣ
ଜୀବନର ମୃତ୍ୟୁର ମଝିରେ
ଆଉ ଯାହା ସେ'ତ ଖାଲି ଦହନ
ବଞ୍ଚିବା ବଞ୍ଚିନା ସହିବା
ତଥାପି ଦେଖିବା କିଛି ସପନ ॥

ଆଶୁ ଲୁହ ପିଇ ପିଇ ଲେଖିବା
କୋରା କାଗଜରେ କିଛି କବିତା
ତତ୍ତ୍ୱ ରୂପେ ଅଭିନୟ କରିବା
କେବେ ହେବା କୃଷ୍ଣ କି ଲଳିତା
ଶେଷ କଥା ବୁଝିଛି ଏତିକି
ଜୀବନର ମାନେ ହେଲା ଜଳନ ॥

ମୁଁ ହସିଲେ - ସିଏ ହସି ଦିଏ
ଆମ ମନ ବଗିଚାରେ
ଅସୁମାରୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଯାଏ ॥

ମୁଁ ଝୁରିଲେ ତା' ଆଖିରେ ଲୁହର ଝରଣା
କ୍ଷଣିକରେ ଜଗିଦିଏ ମତେ ବାଟ ତଣା
ଦୁଃଖର କୁଆରୀରେ ସପନ ମୋ ଦୂରେ ଭାସିଯାଏ ॥

ଚାହିଁ ସକାଳେ ଲେଖା ଗୀତଟିଏ ପଢ଼ି
ଦୂରେ ଗଲେ ସିଏ ବସେ ମନକୁ ଆବୋରି
ତାହାରି ମମତା ପ୍ରୀତି ମନ ତଳେ ସପନ ଦେଖାଏ ॥

ଜୀବନର ନଈ ଧାରେ ନାଆ ବାହି ବାହି
କୁଟିରେ ଭାଳି ତାକୁ ଯେବେ ପଡ଼େ ଶୋଇ
ନିଶିଦିନେ ବସି ପାଶେ କେଶ ମୋର ସାତଲାଲ ଦିଏ ॥

ମୁକ୍ତି ମୋ ଲୋଭା ନାହିଁ ଏ ଜୀବନ ପରେ ମୁହିଁ
 ଧରା କୋଳେ ପୁଣି ଫେରି ଆସିବି
 ଆଜି ଭଳି ସପନ ମୁଁ ଦେଖୁଛି
 ଆଜି ଭଳି ଜଗିତା ମୁଁ ଲେଖୁଛି
 ଗୀତ ଏ ପୃଥିବୀର କାନ୍ତ କୋମଳ ଛବି
 କବିତାରେ ସୁର ଦେଇ ଗାଇବି ॥

ଜଳେ ଫୁଟିଥିବ ନୀଳ କର୍ତ୍ତ
 କୂଳେ ବସି ଥିବି ତାରୁ ଚାହିଁ
 ଜୋଛନା ଜୁଆରେ ଭାସି କଳି ମେଳେ ହସି ହସି
 ଫୁଲ ଫୁଟିବାର ବେଳା ଗଣିବି ॥

ସୁତି ଭରା ଶ୍ରାବଣର ନଈ
 କୁଳୁ ଗୀତି ଗାଇ ଯିବ ବହି
 ଭାଦରରେ ଝର ଝର ଝରୁଥିବ ବାଣି ଧାର
 ଚପଳା ଚମକେ ଥରି ଉଠିବି ॥

ମଳୟର ହିଲ୍‌ଲୋଳେ ମୁହିଁ
 ପଦ୍ମ ବନର ମଧୁ ପିଇ
 ବାହାବା ବାହୁ ପାଶେ ଯଉବନ ଉଜ୍ଜାସେ
 ମିଳନ ମାଙ୍ଗଳିକ ଗାଇବି ॥

ବେଦନାର ଗାଢ଼ି ସବୁଠୁଁ ମଧୁର ତା'ର ସୁର ଝଙ୍କାର
ଦରଦୀ ମନରେ ଲେଖି ଲେଖିଯାଏ ଅନୁପମ
ସ୍ବାକ୍ଷର ।।

ଭଲ ଲାଗିବାର ଲତାରେ ଫୁଟିଲେ
ଭଲ ପାଇବାର ଫୁଲ,
ଆଶ୍ରୟ ମାଗେ ବୃକ୍ଷ ବୁକୁରେ
ଘେରି ଲତା ବାହୁ ତୋର
ଅନ୍ତଃସଲୀଳା ନଦୀ ସମ ବହେ ବୁଜେ ପ୍ରୀତି ନିର୍ଝର ।।

ପ୍ରୀତିର ପରଶେ ହୁଏ ସୁଖାତଳ
ଜୀବନ ଯନ୍ତ୍ର ବେଦୀ
ଝରି ଝରି ଆସେ ନିଜନ ନିଶାଥେ
କବିତାର ଜୌମୁତା
ସୁତିର ସହର ମନୁନ କରେ ଅଶ୍ରୁର ସମ୍ମାନ ।।

ଶବର ଶୁଆମାନେ ମୋ ମନର ଆଜାଗରେ
ଉତୁଥିଲେ ଗାଈ ପ୍ରିୟା ନାମ
ସେନେହର ଶିକୁଳିରେ ସେ ନାମକୁ ଗାଈ ସୁରେ
ଛନ୍ଦିବା ଥିଲା ମୋର କାମ ॥

ମୋ ଓଠର ଉପକୁଳେ ମିଠା ମିଠା ମଉସୁମୀ
ବହିଗଲା ଅତୀତର ସୁଟିଲିପି ତୁମି ତୁମି
ମୋ ଚିଠି ତମାଜଳି ଯାଜିଲା ତା'ର କବରୀ
ସପତନେ କରି କୋଟିକମ ॥

କମଳ ବନରେ ସେଇ ବନହଂସା ବାଲିକା
ପଲକେ ପୁଲକ ଭରି ପୁଟାଇ ପ୍ରୀତି କଳିକା
ମା ହୃଦୟ ସରୋବରେ ତା' ନୁପୁର ସୁରେ ସୁରେ
ବାଜୁଥିଲା ବୁମ୍ ବୁମ୍ ବୁମ୍ ।

ହେ ମୋର... ପ୍ରୀତିର ସୁରୁଷ
ଶୋଷଣ ସାଗର ତୁମେ ସୁତିର ପାର୍ଦ୍ଦଶ
ରାତି ଶେଷ ସକାଳର ସପନ ବିଳାସ ॥

ବେଦରତା ରାତିର ମୁଁ ଦରଦା ପ୍ରେମିକା
ଏ ରାତିରେ ତୁମ ପାଇଁ ଝୁରେ ଏକା ଏକା
ତାରା ଭରା ଜହ୍ନହାନ
ହେଲେ ମୋ ଆକାଶ ॥

ନଉକାହାନ ମୋ ନଈ ଲୁହର ସାଗରେ
ଜୀବନ ଆକୁଳେ ଭାସେ ଯାତନା ଦୁଆରେ
ମମତାର ମଧୁ ଝରେ
ସରେ ମୋ ବନ୍ଧସ ॥

ବଧୁ ହେବା ବାସନା ମୋ ବିରହେ ମଉଳେ
ଗଙ୍ଗାଶିଉଳି ସମ ସକାଳେ ଝାଉଁଳେ
ଭାଳି ଭାଳି ସତେ କିବା
ସରିବ ଆୟୁଷ ॥

ସପନ ତ କେବେ ସତ ହୁଏ ନାହିଁ
ଏ କଥା କିଏ ନ ଜାଣିଛି
ତଥାପି ମଣିଷ ସପନ ଦେଖୁଛି
ସପନକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚିଛି ॥

ଜୀବନର ଠାରୁ ସପନକୁ କେବେ
ହୁଏ ନା ଅଲଗା କରି
ସପନ ସରିଲେ ଜୀବନ ରହେନା
ଏ ମଣିଷ ଯାଏ ମରି
ସପନ ଜୀବନେ ଶୀତଳ ସେନେହ
ବରଷା ଅସରା ଢାଳିଛି ॥

ଚଉତିଶେ ଆଜି ଘେରିଛି ମୋହରି
ବୟସର ବହଳତା
କଥା ତେଣୁ ଆଉ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ
ଭଲ ଲାଗେ ନୀରବତା
ନୀରବ ପଛରେ ନିଜନ ମନରେ
ସପନ ଚାକୁଡ଼ି ଚାଲିଛି ॥

ଜଉମୁଦ ଦିଆ ଜୀବନରେ ମୋର
ଉକି ମାରୁଛି ଅତୀତ
ସୁବିର ଶିଶିର ଝରି ମନ ତଳ
କରୁଛି ବେଦନା ମଥୁତ ॥

ବିଜନ ବେଳାରେ ବିଳାସୀ ମୋ ସାଥୀ
ସପନରେ ଆସି ଖେଳେ ଯାଏ ମାଟି
ଆନ ଗତି ନାହିଁ ଅପଲକେ ତାକୁ
ଅନାଇଁ ରହିବା ବ୍ୟତୀତ ॥

କେତେ ଜମନାୟ ସେଇ ଜଳପନା
କପୋତ କପୋତୀ ନୀତ ସରଜନା
ଧୁଳି ଝଡେ ଭାଜି, ଗଲା ଶେଷେ ହଜି
କରେ ଖାଲି ମନ ବ୍ୟଥିତ ॥

ଜାଣେନା କିପରି ପାରତି କାରତି ହେଲା
ଥୁଲି ତାନ ହାନ
ଏ ପାରତି ମତେ ସମ୍ରାଟ କରିଦେଲା ॥

ପ୍ରୀତି-ଗୀତି ଗାଇ 'କପିଳା'ରୁ ମୁହଁ
ହେଲି ଗାଜା କପିଳେନ୍ଦ୍ର
ସୁନନ୍ଦନା ସ୍ନେହ ପାଇ ତା' ଆକାଶେ
ସାଜିଲି ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
ଧରିତ୍ରୀ ବୁକୁ
ନୀଳ ଜୋଛନାରେ ନିତି ସ୍ନାନ କରୁଥିଲା ॥

ଜାଣି ତ ନ ଥୁଲି ମମତା ପ୍ରୀତିର
ମୂଲ୍ୟ ଏମିତି ହୁଏ
ଅକ୍ଷିପ୍ତନର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳି
କାଞ୍ଚନ ହୋଇଯାଏ
ଜୀବନେ ମୋ' ପରି
ଭାଗ୍ୟହୀନର ଭାଗ୍ୟ ଓଲଟି ଗଲା ॥

ଜଳୁଛି ଜୀବନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବେ
ନିର୍ମଳ ବଜ୍ରଗାଣୀ
ଶିଳ୍ପୀର ତୁଳି ଜଡ଼ିର ଲେଖନୀ
ସେ ଜଗୁଣୀ ଛବି ଲେଖେ ॥

ଶ୍ୟାମଳ କେଦାର ହେଲାଣି ଧୂସର ପାଦପ ପତ୍ରହୀନ
ଦିଗ ଦିଗନ୍ତ ଆଜି ଅଶାନ୍ତ ଅସ୍ଥିର ତନୁ ମନ
ବାହୁନେ ବିଜନେ ବନର ଜପୋତୀ
ଶୁଷ୍କ ତରୁର ଶାଖେ ॥

ବର୍ଷା ନାଟିବ ଧରଣୀ ହସିବ ଆସିବ କେବେ ସେ ଦିନ
କେବେ ସେ ଲଭିବ ସଜଳ ଚରଣା ନିବିଡ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ
ଆଦ୍ୟ ଆକ୍ଷାତ୍ ବାରିଧାରା ଦେଖି
ହସିବ ସେ ମନ ସୁଖେ ॥

ଓସ୍ତ ଉତ୍ତାତେ ଅସ୍ତ ଗୋଧୂଳି ସାଜିଦେବ ପ୍ରୀତି କୁଞ୍ଜ
ମନ୍ଦ ମରୁତେ ଗନ୍ଧ ବକୁଳ ବାସ ବିତର୍କିତ ସଞ୍ଜ
ମାଟି ମଟାଳର ଛଇଲ ଛାତିରେ
ସବୁଜ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖେ ॥

ଏମିତି ହୁଏ
ହଁ... ହଁ... ଏମିତି ହୁଏ
ଜାଣି ପାରେନା- କେହି ଜାଣି ନ ଥାଏ
ବୁଝି ପାରେନା- କେହି ବୁଝି ନ ଥାଏ
କହି ପାରେନା- କେହି କହି ନ ଥାଏ
ଜାହିଁକି ହୁଏ
ଅବା କେମିତି ହୁଏ ॥

ପତ ଚତୁ ପରେ ଆସେ ସେ ଚତୁର୍ଥ
ଛାଡ଼ି ଜିତଗଡ଼ା ଖାଲି କରନ୍ତି ଦିଏ
ଆସୁ ତଳେ ଭରି ଦିଏ ମିଠା ସପନ
ଯେତେବେଳେ ଆସେ ସେଇ ମଧୁ ଲଗନ
ହଁ ହଁ ଏମିତି ହୁଏ
ପ୍ରେମ ଏମିତି ହୁଏ ॥

ଆପେ ଆପେ ଲେଖନୀରୁ ଝରେ କବିତା
ଭୁରୁ ଭୁରୁ ବାସେ ତା'ର କି ମାତକତା
ରୂପ କଥା ଗାଇକକୁ ମନ ଯେ ଧାଏଁ
ସ୍ବପ୍ନ ବିଜୋର ମନେ ତଦାସା ଛାଏ
ହଁ... ହଁ... ଏମିତି ହୁଏ
ପ୍ରେମ ଏମିତି ହୁଏ ॥

ଗାତ ଏକ ଭରାନୀ କିଶୋରୀ
ତା' ପାଗଟି ପାରୁନି ପାଶେଇ
ଗଭୀରେ ଗୋଲାପ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଗୋଲାପା ତା' ରୂପର ମାଧୁରୀ ॥

ଥର ଥର ଅପଘନ ମମତାରେ ଭରା ମନ
ତନୁ ମନ ତାରେ ତାରେ ଡୋଳେ ଖାଲି ଶିଫରଣ
ସୋରିଷ ପୁଲର କ୍ଷେତେ
ପୁଟି ଭେଦେ ରୂପ ଯାଦୁକରୀ ॥

ଅଳସ ବିଳାସ ଶେଷେ ନିବିଡ଼ ତା' ବନ୍ଧନ
ମୁଗ୍ଧ ସେ ଅନୁଭବ ମରମରେ ସୁନ୍ଦର
ଲେଖନୀରେ ସିଏ ଭରେ
କବିତାର ପ୍ରୀତି ମାଧୁରୀ ॥

ମାନ ଜଗିଛି ମଉନାବତୀ ମେଘ
ମରମ ତଳେ ମଉସୁମାର ଛୁଆଁ
ବାହାରେ ଝରେ ବରଷା ଝର ଝର
ବୁକୁରେ ଜଳେ ଯଉବନର ନିଆଁ ॥

ଝାଉଁ ବନର ବାଥିରେ ବାଜେ ବୟସ ମଧୁ ବଂଶୀ
ତମାଳ ମାଳ ତନୁରେ ଝୁରେ ବ୍ୟଥାର ବନହଂସୀ
ପାରନ୍ତି ସବୁ କାରନ୍ତି ହୋଇଯାଏ
ଅତୀତ କଥା- ପରାଣ ଦିଆ ନିଆ ॥

ଆଜି ବି ଚାସେ ବିଳାସୀ ମନେ ରାତି ଗଜନାରାଜୀ
ଆଜି ବି ହସେ ମେଘ ଉଡ଼ାତେ ମାନସୀ ମଧୁଛନ୍ଦୀ
ପରାଣ ହୁଏ ପୁଲକେ ପୁଲକିତ
ପ୍ରୀତି ବେଦୀରେ ଜୀବନ ହୁଏ ସ୍ବାହା ॥

ବିରହୀ ଜନକୁ ବରଷା କରୁଛି ବ୍ୟାକୁଳ
ବିଳାସୀ ବିଶାଖା କୁଞ୍ଜେ ବିଜନେ
ବନମାଳୀ ପାଇଁ ଆକୁଳ ॥

ଲଳିତା ଜଳୁଛି ସଲିତାର ସମ
ନୟନେ ଲୁହର ଅସରା
ଗୋଧନ ଲେଉଟା ଗୋଧୁଳି ବେଳାରେ
ଗୋପାଳ ବର୍ଦ୍ଧଣ ବେସୁରା
କେଳି କଦମ୍ବ ଶାଖାରେ ଉଡେନା
କାନ୍ଦୁର ନାଳ ଦୁକୁଳ ॥

ମଥୁରାରେ ରହି ମଧୁର ମିତ୍ତରେ
ମୋହନ ଦହୁଛି ମରମ
ପାରଟି ସାଧୁକା ପିଆସା ରାଧୁକା
ନିନ୍ଦୁଛି ଖାଲି କରମ
ଆଶାରେ ତା' ପଥ ଅନାଇଁ ସତତ
ବେଦନା ବ୍ୟଥା ଗୋକୁଳ ॥

ମଘ ମଘର ଗାଗିଣୀ ଉଡ଼ିଲେ
ଯଶ ପ୍ରିୟାର କକ୍ଷରେ
ଶ୍ରୀ ବିରହ ବର୍ଜା ଆସାତେ
ବିଳାସୀ ବଧୂର ବକ୍ଷରେ ॥

ନୟନରୁ ଝରେ ଲୁହର ଚୁଧର
ବିଲେପ କରେ ବାଳାରେ ଅଧାର
ବଦନାରେ କରେ ପ୍ରୀତିର ସାଧନା
କାନ୍ତ ମିଳନ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ॥

ଧାରା ଶ୍ରାବଣର ପ୍ରୀତି ପାରବଣୀ
ପ୍ରିୟାର ବିରହେ ହେଲା ଅକାରଣୀ
ଯନରତା ବିରହୀ ବନିତା
କଷ୍ଟ ନ ପୁଟେ ବାଜ୍ୟରେ ॥

ଆସିବ କେବେ ସେ ଝରା କାର୍ତ୍ତିକ
ପୁଣି ପାରଟିର ହେବ ଅଭିଷେକ
ତ କାମିନୀର ଚିତିବ ଯାମିନୀ
ନାୟକ ନିବିଡ଼ ସଙ୍ଗମରେ ॥

ଶାତଳ ପବନ ବହେ ସନ ସନ
ଶିଉରାଜ ବନ ବାଧୁକା
ଏ ଘନ ଜାଳରେ ବସି ମୂଲେଶୁଛି
ମେଘ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତିକା ॥

ଆଜାଣରେ ବାଜେ ମେଘ ଦୁହୁଡ଼ି
ବନେ ବନେ ଭାସେ ଫୁଲର ସୁରଭି
ନୀଳ ସାଗରରେ ମିଶିବା ପାଇଁ ଜି
ନଦୀ ସାଜେ ଅଭିସାରିକା ॥

ସାଥୀ ସୁତି ନେଇ ରାତି ଯାଏ ପାହି
ଆସିବା ଆଶାରେ ପଥ ଚାହିଁ ଚାହିଁ
ନୀରସ ବୁକୁ ମୋ ସରସ କରବ
ଫୁଟାଇ ପ୍ରୀତିର ଜଳିକା ॥

ଭୁରୁ ଭୁଗେଳରେ ଭାରୁ ବାହାଣୀର
ଭରସା ଖୋଜୁଛି ଜଥା କାହାଣୀର
ଜଜଳ କେଶା ସେ ସଜଳ ନୟନୀ
ବରଷା ମୋ ପ୍ରୀତି ନାୟିକା ॥

ଝୁରି ଝୁରି ପାଏ ସଜଳ ଜଳଦ
ଶ୍ୟାମଳ ସେନେହ ଧାରା
ପ୍ରୀତି ବରଷଣେ ଶୀତଳ ସମାରେ
ଧନ୍ୟ ହୋଇଛି ଧରା ॥

ଫୁଟେ ଜଦମ ଜାଗେ ଗୋମାଞ୍ଚ
ଫୁଲେ ଫୁଲେ ଭରା ମନ ମାଳସ
ନଦୀ ନିର୍ଝର କୁଳୁ ଗୀତି ସୁରେ
ସଜାତ ସୁଧା ଭରା ॥

ବେପଥୁମତୀ ସେ ଶ୍ୟାମଳା କିଶୋରୀ
ତନୁ ତଟେ ଜାଳି ରୂପର ଦିପାଳୀ
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରାଚରେ ନାଚି ଅଭିସାରେ
ହୋଇଛି ଆଦୁହରା ॥

ଶୁଣ ଶୁଣ ସାଥ ସାହାଯ୍ୟ ସୁରେ
ଶ୍ରାବଣୀର ସା-ରେ-ଗା-ମା
ଗାଇଯାଏ ଜିଏ ମେଘ ମହୁରେ
ସୁନ୍ଦରୀ ଅନୁପମା ॥

ମଉସୁମା ମେଘ ମୋହିନୀ ମାୟାରେ
ମଗାଳ ମାଟିରେ ମମତା ଶିହରେ
ଶୃଙ୍ଗାର ରଚେ ଶ୍ୟାମଳା ଧରଣୀ
ସୁନ୍ଦରୀ ରାଜ ଜେମା ॥

ନିରଞ୍ଜନାର ନୀଳ ବେଣୀ ଆଜି
ରଞ୍ଜିତ ମାଟି ରଙ୍ଗେ
ମିଳନ ଆଶାରେ ଆର୍ଦ୍ର ଖରବରେ
ମିଶିବ ସାଗର ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗମ ହେଲା ସବୁବେଳେ
ପ୍ରୀତି ପର୍ବର ଶେଷ ସାମା ॥

ଓଦା ଓଦା ଏଇ ଅଶିଶ ଆକାଶ
ଘନ ଘନ ମାରେ ବିଦୁଳି
ଜଳ ବରଣା ମେଘର ଓଠରୁ
ମଢିରା ପଡୁଛି ଉଡୁଳି ॥

ସେ ମଢିରା ପିଇ କେତେ ହେଲେ ଜବି
ଗନ୍ଧ ଲେଖିଲେ କେତେ
କେତେ ଗାଡିଜାର ସେ ଗାତ ମାଧୁରୀ
ରୂପ ଦେଲେ ସୁରେ ଗାତେ
ସେ ମେଘର ରୂପ ଦେବାକୁ ଶିଳା
ତୁଳିକା ଉଠିଲା ଶିହରି ॥

ସେ ଗାତର ତାଳେ ଉଠିଲା ଆକାଶେ
ମେଘ ଦୁଇଟି ବାଜି
ଧରାର ଶ୍ୟାମଳ କିଶୋରୀ ନାଟିଲା
ସଜ ଫୁଲେ ଗଭା ସାଜି
ରସରାଜ ଆଜି ରସରେ ରଟିଲା
ଗାତେ ସେଇ ରୂପ ମାଧୁରୀ ॥

ଦୁନିଆଁରୁ କିଛି ନ ପାଇ ଆଜି ମୁଁ ମେଘରୁ ଖୋଜୁଛି ମମତା
ଲେଖନୀରୁ ମୋର ଝରି ଝରି ଯାଏ
ମେଘ ମଙ୍ଗଳ କବିତା ॥

ସାଥୀ ବେଦରତା ମେଘ ତ ଦରଦା
ମନର ଦରଦ ବୁଝେ
ନୀର ଢାଳି ଢାଳି ଧୂସର ଧରାରେ
ପାରତ୍ତିର ଗଣ ସୁଖେ
ଭଲ ପାଇବାର ବେଦନାର ମାନେ
ବୁଝିଲାନି ସିନା ବନିତା ॥

ଶ୍ରୀବତ୍ସର ମେଘ ମେଘୁର ଆକାଶେ
ଅଳସା ମେଘର ବିଳାସ
ବିଜନ ବେଳାରେ ନିଜନ କୃତାରେ
ବିରହୀ ମନ ମୋ ଉଦାସ
ପାରତ୍ତିରେ କେତେ ପରମାତ ସତେ
ଜାଣେ ଏକା ସେଇ ଲଳିତା ॥

ସହି ହୁଏ ନାହିଁ କହି ହୁଏ ନାହିଁ
କିଏ ବା ବୁଝିବ ଦରଦ
ବୁଝିଥିଲେ ଅବା ବୁଝିଥିବ ସେଇ
ନାଳ ଆକାଶର ବରଦ
ଜଳାଇ ଗରୁଡ଼ି କେତେ ଜାଳ ଅବା
ଜୀବନର ଶେଷ ସଳିତା ॥

ବର୍ଷା ନାଚୁଛି ଗିମ୍ ଝିମ୍ ଗାଈ
ମେଘ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ
ଧୂସର ଧରଣୀ ସବୁଜ ସେନେହେ
ବର୍ଷାକୁ ଡାକେ ମିତ ॥

କେଳି ଜଦମ ମଧୁର ମହକେ ମାଳତୀ ମାଧବୀ କୁଞ୍ଜେ
ଗତ ଶିହରଣୀ ଯାଏ ବୋଲି ବୋଲି ସଜଳ ଗୀତଳ ସଞ୍ଜେ
ଶ୍ୟାମ ପତରରେ ନାହିଁ ମନ ପ୍ରାଣୀ
ହୋଇ ଉଠେ ପୁଲକିତ ॥

ଝିଙ୍କାରା ଗାଏ ଝଙ୍କାର ତୋଳି ସମାଗଣୀ ସୁରେ ସୁରେ
ନଦୀର ଅଙ୍ଗେ ଜଳ ତରଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି କଲ୍ଲୋଳ ଭରେ
ଶ୍ରାବଣରେ ଲାଗେ ପ୍ରୀତି ପାର୍ବଣୀ
ପ୍ରାଣୀ ହୁଏ ପୁଲକିତ ॥

ବର୍ଷା... ବର୍ଷା... ବର୍ଷା
ଝର ଝର ଝର ଝର ବର୍ଷା
ଭାରି ବର୍ଷିଳ - ଭାରି ସୁସ୍ମିଳ
ତାକୁ ଦେଖୁ ମନେ ଜାଗେ ଇର୍ଷା
ଇର୍ଷା... ଇର୍ଷା... ଇର୍ଷା ॥

ବଉଦିଗେ ଚାଲେ ତା'ର ଚର୍ଚ୍ଚା
ଆକାଶଟା ହୁଏ ନାହିଁ ଫର୍ଚ୍ଚା
ତା' କୋଳେ ବିଜୁଳି ମାରେ ବର୍ଚ୍ଚା
ବହୁ ନାଦରେ ଯାଏ ମୂର୍ଚ୍ଚା
ପ୍ରଳୟର ଗାତ ଗାଏ... ବର୍ଷା ॥

ତନୁରେ ତା ଓଡ଼ା ମାଟି ଗନ୍ଧ
ପଡ଼େ ତା'ର ନୁପୁରର ଛନ୍ଦ
ବେଳେ ବେଳେ ଲାଗେ ନାହିଁ ମନ୍ଦ
ହେଲେ ଦେଖୁ ମନେ ଜାଗେ ଦୃନ୍ଦ
କାହା ପ୍ରଣୟିନୀ ଏଇ ବର୍ଷା ॥

ବାରେ ବାରେ କରି ମତେ ମଗ୍ନ
ମନ ତଳେ ବୋଲେ ମଧୁ ସ୍ବପ୍ନ
ଆଶା କରେ ନିରାଶାରେ ଭଗ୍ନ
ଆସେ ନେଇ ବିରହର ଲଗ୍ନ
ତେଣୁ ତାକୁ ପାଏ ନାହିଁ ଭରସା ॥

ମୋ ବୁକୁରେ କେତେ ତାତି
ବରଷା କି ବୁଝିବ
ଶୀତଳ ସମାର ବହି ସେ ତାତିକୁ ତେଜିବ ॥

ବରଷା ଖୋଜୁଛି ଖାଲି ଓଡ଼ା ମାଟି ମହକ
ମୁଁ ବୁଝିଛି ସେ ମହକେ ଅଛି କେତେ ତହକ
ବିଜୁଳିର ଇସାରାରେ ସେ କି ମନ ତୋଷିବ ॥

ଯାତନାକୁ ଜାଣେ ନା ସେ ବୁଝେ ନାହିଁ ଜୀବନ
ଉଜୁଡ଼ା ମନେ ସେ ଖାଲି ବୋଲିଯାଏ ସପନ
ସପନକୁ ସାଥୀ କରି ମନ ଜିବା ଭରିବ ॥

ବରଷା କିଶୋରୀଟିଏ ବୟସରେ ବାଳିକା
ମନ ଉପବନେ ଖାଲି ଫୁଟାଏ ସେ ଜଳିକା
ପ୍ରେମିକା ନ ହେଲେ ମନ ଦରଦ କେ ବୁଝିବ ॥

ବାସନ୍ତା ସାଜି ବସନ୍ତେ ଆସି ବର୍ଷାରେ ଗଲା ଚାଲି
କେମିତି କହିବି ମନ୍ଦ ଗାମିନୀ ଛନ୍ଦ ଜାଣେନା ବୋଲି ॥

ନିଶିର ନୟନୁ ଝରୁଛି ଶିଶିର
ଶିଶିର ପରଶେ ପରାଣ ଅଧାର
ବନିତା ବୁଝେନା ବିରହ ବେଦନା
ମରମେ ମରେ ମୁଁ ଘାରି ॥

ହେମା ହରିଣାର ପ୍ରେମ ଜାହାଣୀରେ
ଯୋଗ ବିଯୋଗର ଅଙ୍କ
ପାରଟି ସରଳରେଖା ନୁହେଁ ତା'ର
ଚାର ନକ୍ସା ତେର ବାଙ୍କ
ଜଥାରେ କାଉଁରୀ ଚୋରା ଚାହାଣୀରେ
ମରାଟିକା ଝିଲିମିଲି ॥

କାକର ହକଳା ହେମନ୍ତ ମୋର
ସୁଖ ଶିରୀ ନେଲା ହରି
ହରିଣା ଦୃଶାର ବଣିଜ ବେଭାର
ହୃଦୟ କରିବା ତୋରି
ହଂସ ଗାମିନୀ ପାରିଲା କେମିତି
ହଂସୁଲି ଶେଯ ଭୁଲି ॥

ଶୁଣ ସଖା ମୋର ଗୀତି କବିତାର
ସରଳ ଏ ସ୍ଵରାଲିପି
ସଞ୍ଜେ ବିଜନେ ଏକାକୀ ନିଜନେ
ଗାଏ ଯାହା ତୁପି ତୁପି ॥

କବି କଳାକାର କହିଥିଲେ ଯାହା
ସରଳ ଏ ସତ କଥା
ଆଶ୍ରୟ ଦିନା ବଞ୍ଚି ନ ପାରେ
କବିତା ବନିତା ଲତା
ତୁମରି ବିହୁନେ ନିତି ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ
ଜଳୁଛି ଜୀବନ ବ୍ୟାପି ॥

ତୁମେ ମାଗଧର ନରେଶ ଅଶୋକ
ପାରୁନି ତୁମକୁ ତାଙ୍କି
ମୁଁ ଯେ ଜଳିଙ୍ଗ ଧାରଣ କଲ୍ୟା
ପତାଚର କାଗୁରାଜୀ
ତୁମ ମୋ ଭିତରେ ଦରଦା ଅନେକ
ପାରିନାହିଁ ଯାହା ମାପି ॥

ପ୍ରତାପର ଶଶ ନିଜେ ଯିବି ତଳେ ୧୧
ନିଜର ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ ୧୧
ଆଲୋକ ବିଚରି ଯାଏ ॥

ସେଇ ତାପ ଶଶ ଯେ କେହି ଚାହୁଁ
ଆମ ସ୍ମାରକ ନିଜେ ଆନନ୍ଦେ
ଦୁଃଖ ପାଇଛି ନିଜକୁ ଜାଣିଛି
ତୁମ ସୁଖ ଦେଖିବାରେ
ନିଜେ ଯିବି ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ ୧୧
ସେ ହିସାବ ଭୁଲି ଯାଏ ॥

କଥା କହି ଶାରେ ଭରା ଏ ଜୀବନ
ବ୍ୟଥା ବିର ସହଚର
ଦୁଃଖୀ ଭୁଲି ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ
ନିଜେ ଯିବି ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ
ନିଜେ ଯିବି ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ
ନିଜେ ଯିବି ଧୂଳିନି ଆନନ୍ଦେ

ତୁମେ ଜହଁଥିଲ ଏଇ ନଦୀ ଭଳି
ବହିଯାଏ ଆମ ଜୀବନ
ହେଲେ ନଦୀ ଜଳ ତା'ର ଦୁଇ କୂଳ
କରେ ତ ଶ୍ୟାମଳ ବରଣୀ
ତେବେ କହ କିଆଁ ନଦୀ ଭୂଲେ ରହି
ବୁଜେ ଭରା ଏତେ ଦହନ ॥

ଜୀବନ ତରୁରେ ସଞ୍ଜ ମଳୟ
ଭରିଦିଏ ନାହିଁ ନବ କିଶଳୟ
ସୁଟିବ ସବୁଜ କଳିକା ଧରେନା
ଆସେନା ଫୁଲର ଫଗୁଣ ॥

ତପଳ ଚଉତ ଚିହ୍ନି ପାରେନା
କେତେ ମୋ ଦୁଃଖ କେତେ ଯନ୍ତଣା
କଣ୍ଠା ଫୁଲର ଜବିତା ଲେଖୁ ମୋ
ଜୀବନ ରକତେ ରଙ୍ଗିନ ॥

ଜଳରେ ଦାଗ ରହେନା
ମନରୁ ଦାଗ ଲିଭେନା ॥

ସୁଖି ସବୁ ମେଘ ହୋଇ
ମନର ଆକାଶ ଛାଏ
ସେ ମେଘ ଗଙ୍ଗ ଲାଗି
ମନ ସିନା ଜଳା ହୁଏ
ମେଘରୁ ବାରି ଝରେନା
ଆଖିରୁ ଲୁହ ଶୁଖେନା ॥

ସୁଖ ନାମେ ଶୁକ ପକ୍ଷୀ
ସୁନାଲ ଆକାଶେ ଉଡ଼େ
ଚାହିଁ ଚାହିଁ ପଥ ତା'ର
ମନ ହଜିଯାଏ ଝଡ଼େ
ଚାହିଁବା ନାମ ବେଦନା
(ହେଲେ) ଚାହେଁ ଯା' ତାକୁ ପାଏନା ॥

ଅଳପ ଭାଷାରେ
ଅନେକ କଥା ମୁଁ
କହିବାକୁ ଲେଖେ କବିତା
ହେଲେ ମୋର ଭାଷା ବୁଝେନା ରାଧିକା
ବୁଝିପାରେ ଏକା ଲଳିତା ॥

କଜଳ କେଶର ସଜଳ ଚାନ୍ଦାଣୀ
ଆଖିର ଭାଷାରେ ଅନେକ କାହାଣୀ
ବୁଝିପାରେ ମୁହିଁ ହେଲେ ମୋ ମରମ
ବୁଝେନା କି ଲାଗି ବନିତା ॥

ତା' ୩୦ ହସକୁ ମୁଁ ଚାହିଁ ରହେ
ହେଲେ ଗୁଣିବାକୁ ସିଏ ଭଲ ପାଏ
ମୋହନ ବୁଲୁରେ ଦହନ ଦିପାଳୀ
ଜାଲେ ନିତି ଗୋପ ଦୁହିତା ॥

କହିବି ଆଜି ମୁଁ କଥାଟିଏ
କଥା ନୁହେଁ ସେ'ତ ବ୍ୟଥାଟିଏ
ହୃଦୟ ଭିତରେ ସରାରେ ପାଇତା
ଜୀବନର ପ୍ରେମ ଗାଥାଟିଏ ॥

ଯାହାକୁ ପ୍ରଥମେ ଭଲ ପାଇଥିଲି
ନାମ ତା'ର ଥିଲା କବିତା
ଦେଲା ତପହାର ଯେତେ ଥିଲା ତା'ର
ସୁରଭିତ ସ୍ନେହ ମମତା
ଜାଣି ମୁଁ ନଥିଲି ପାରତି ଏମିତି
ପରାଣକୁ ନିତି ମହାକାଏ ॥

ଭଲ ପାଇବାର ଭର୍ତ୍ତୀ ଭିତରେ
କବିତା ହୋଇଲା ଜାହାଣୀ
ଦୂରେ ହଜିଗଲା ଜୀବନ ପଥରେ
ଆଉ ଏବେ ଖୋଜି ପାଏନି
ତଥାପି ଗହଳି ବୁକୁ ତଳେ ହୋଇ
ନାଲ ନିରଜନ ଦେଉଟିଏ ॥

ତହୁ... ଆଜି ମୁଁ ଏକା
ମାୟାବିନା ମହା ନଗରୀରେ ଭରା
ମିଠା ମିଠା ମରାଚିକା ॥

ଭାବିଥିଲି ଦିନେ ଲେଖୁବି ଜାତନେ
କୁଷ୍ଠରୁଗର ଗାତ
ଶିଶିର ହଜଳା ସକାଳ ସରିଛି
ସନ୍ଧ୍ୟା ଯେ ଉପଗତ
ରଙ୍ଗଣୀ ଗାଟି ରଙ୍ଗ ସତ୍ତାରେ
ପାରତି ରଙ୍ଗ ଫିକା ॥

ନୟନରେ ନାହିଁ ପ୍ରୀତିର କଜଳ
ମନରୁ ହଜିଛି ସୁର
ଅଛି ଯାହା ଖାଲି ଜୀବନରେ ଭରା
ଶୂନ୍ୟତା ହାହାକାର
ମତେ କରୁ ପର ଗଲା ତହୁ ଦୂର
ମୋ ମନର ମାଳବିକା ॥

ଆଗୋ ମୋର ସୁଦିନୀୟ
ସୁଦିନେ ସୁଦିନେ ତୁମେ ଅକ୍ଷୟ
ତୁମେ ଚିର ସୁରଣୀୟ ॥

ତୁମରି ସେନେହ ସୁଜନୀର ଧାରା
ଶାଢ଼ଳ ପରଶ ଭରେ ମନ ସାରା
ମଳୟର ସାଥେ ବଢ଼ି ଅବିରତ
କରେ ବେଳା ମଧୁମୟ ॥

ବେଦନା ମୋ ଯାଏ ବିଳାସେ ବଦଳି
ତନୁ ମନ ଯାଏ ପୁଲକିତ କରି
ନ ହେଲେ ମୁଁ ବଧୂ ତୁମରି ବନ୍ଧୁ
ତମେ ଚିର ବରଣୀୟ ॥

ମଣିଷର ମନ ଘନ ଅବସ୍ୟ
କେତେ ରହସ୍ୟ ଘେରା
କେତେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚର୍ଚ୍ଚି ଘଜାଳ ସୁଗୁଜ
କେତେ ବା ଚନ୍ଦ୍ର ତାରା ॥

ମନ ସାଗରରେ ଅସୁମାରୀ ଦେଉ
ଅନ୍ଧାର ମଥା ପିଟେ
ଦୁଃଖି ହୁଏ ନାହିଁ ଚାହିଁ ମଣିଷର
ବେହେରା ଟିକିପଟେ
ବାହାରେ ଶାନ୍ତ ଭିତରେ କ୍ଳାନ୍ତ,
ଆନ୍ତ ଜୀବନ ସାରା ॥

ନିଶ୍ଚିତ ମନ ଅତରାଳରେ
ଅନେକ ଆଶିର୍ବାଦ
ଦୁଃଖ ଯାଚନା କାମନା ବାପନା
ବେଦନା ଟିକି ସ୍ୱାଦ
ଗନ୍ଧଧରା ଏ ମନର ଗନ୍ଧନ
କେତେ ଘାହାଳୀରେ ଭରା ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବେ ପକ୍ଷା କୁଜନେ
ଝରେ ମିଠା ମିଠା ଗାତ
ଗାତି ସୁରେ ଖେଳେ ଏଇ ମନ ତଳେ
ପ୍ରାବଣ ପ୍ରଗୁଣ ଗାତ ॥

ପଲୁଟି ଉଠେ ଶାଖାରେ ଶାଖାରେ
ସବୁଜ ପତ୍ର ମାଳା
ବୃକ୍ଷ ପାଲଟେ ସଲୁଜ ବଧୂ
ବର୍ଷାଳୀ ବନ ବାଳା
ବିହଙ୍ଗ କାକଳୀ କାନନେ ବିପିନେ
କାନେ କାନେ କହେ ମିତ ॥

ମଞ୍ଜରୀ ପାଶେ ଗୁଣ୍ଡରେ ଅଳି-
ପ୍ରାଚିର ପୁରବା ସୁର
ଶିରାରେ ଶିରାରେ ସଞ୍ଜରୀ ପାଏ
ମଧୁମାୟ ଝଙ୍କାର
ଚୋରା ଚଇତାଳି ପରଶେ ଶିହରି
ତନୁ ମନ ପୁଲକିତ ॥

ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସାଲିସ୍ ଜରିବା ଏ ଜୀବନେ ହେଲା ନାହିଁ
ରହିଯିବା ଭଲ ଗୀତ ଲେଖୁ ଗାଇ ଜଳାଜାଗତି ଏ ହୋଇ ॥

ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ସଂସାର ମୋର
ସଙ୍ଗାତ ଆଉ ପାଖେ
ସୃଷ୍ଟି ହଜିବ ମାଟି ରହିଲେ ମୁଁ
ଖାଲି ସଂସାର ସୁଖେ
ଯିବ ସଙ୍ଗାତ ଜଳା ସାହିତ୍ୟ ଜୀବନୁ ମୋଲାଣି ନେଇ ॥

ଭଲ ଗୀତ ପଢେ ଲେଖୁ ଗାଇବାକୁ
ସେତିକି ସମୟ ଲୋଡ଼ା
ସେତିକି ସମୟ ବଞ୍ଚିବା ଚାହେଁ
ତା'ପରେ ପଡ଼ୁ ଝଡ଼ା
ଏକ ହେବ ସୃଷ୍ଟି ମୋହର ନଥିଲେ ଶୋଚନା ନାହିଁ ॥

ଦୁନିଆଁ ଜହିବ ରସରାଜ ଗଲେ
ମନକୁଆ ଗୀତ ଲେଖୁ
ହଜି ଯିବାପରେ ବଞ୍ଚି ରହିବି
ଗୀତ ହେବ ତାର ସାକ୍ଷୀ
ସାର ଆଉ ସଙ୍ଗାତ କେବେ ସାଥୁ ହୋଇ ରହେ ନାହିଁ ॥

ପ୍ରେମ ଏକ ନଦୀ ଜଳ
 ଛଳ ଛଳ ଶୀତଳ
 ମନ ମରୁଭୂମି ସେ ସେ ଜଡ଼ିଯାନ୍ତେ ଶ୍ୟାମଳ ॥

ସେ ନଈର କୂଳେ ଆସି ଜୋଛନା ଯୁବତୀ ହୁଏ
 ମଳୟର ସଉରଭ ଚାଟ ଚୁଲି ଚାହିଁ ରହେ
 ସେ ନଈରେ ସ୍ନାନ କଲେ
 ବୟସଟା ଖୋହଳ ॥

ସେ ନଦୀର କୂଳେ ବଣୀ ସେ ବଣୀରେ ଫୁଲ ମେଳା
 ସେ ବଣୀରେ ଚାଲେ ଖାଲି ଫୁଲ ଫରୁଣୀର ଗୋଳା
 ବୟସର ବେଳାଭୂମି
 ତା' ହୁଅନ୍ତେ ଛବିଳ ॥

ନୀରବ ନିଶାଥେ ନୟନ ନଦୀର ତୀରେ
ବିଗତ ବେଳାର ବିଦାୟ ବନ୍ଧୁ
ତୁମେ ଆସ ବାରେ ବାରେ ॥

ଥୁଲ କମନାୟ ଜନକ ଚମ୍ପା ଜଳିକା
ବେଦନା ବିଧୁର ବିଳାସିନୀ ଏକ ବାଲିକା
ଆସ ବେଳେ ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଗୀତିର
ମିଠା ମିଠା ସପନରେ ॥

ରାଜା ରଜନୀର ରମଣୀୟ ପ୍ରୀତି ଜୋଛନା
ହାଲୁଥିଲ ଦିନେ ଲାଜେ ଲାଜେ ଆଗେ ଲଳନା
ମୋହୁଥିଲ ମନ ଚୋରା ଚାନ୍ଦାଣୀରେ
ଗୀତ ଗାଇ ସୁରେ ସୁରେ ॥

ଦରଦ ଭରା ସେ ଗୀତି ସୁର ଝୁରି ମରମେ
ବକୁଳ ବାସରେ ବିଗତକୁ ଖୋଜେ ଭରମେ
ଅତୀତର ପ୍ରୀତି ଅଭୁଲା ସେ ଗୀତି
ଆଜି ସୁର ହୋଇ ଝରେ ॥

କଣ୍ଠା ଫୁଲର କବିତାକୁ ମୋର କରନାହିଁ ଅନୁକମ୍ପା
ନୁହେଁ ସେଇ ଫୁଲ ବାସ୍ନା ବିଭୋର ମଲ୍ଲୁ ବାମେଲି ଚମ୍ପା ॥

ହୃଦୟର କେତେ ରୂଧୀର ଝରିଛି
ସେ କବିତା ଲେଖିବାରେ
କରୁଣା ଗାନ୍ଧିଣୀ କେତେ ମୁଁ ତୋଳିଛି
ବର୍ଷାର ବେହେଲାରେ
ମୋ କବିତା ଖେଳେ ମୋ ମନ ଆକାଶେ
ମେଘରେ ଯେପନେ ସଂପା ॥

ବନ୍ଧୁସା ନଈର ବଙ୍କା ବାଟରେ
ବିଶ୍ରାମଦାନ ହୋଇ
ବ୍ୟର୍ଥ ଆଶାରେ ବଳିପି ଖୋଜିଛି
ଆଶ୍ରୟ ଚିକେ ପାଇ
ପ୍ରୀତି ପ୍ରଜାପତି ହୋଇ ଉଡିଆସ
ଆଜି ମୋର ପାଶେ ଜିଂପା ॥

ଭରୁ ଭଗୋଳରେ ତମ ଭାରୁ ଭାରୁ ଚାନ୍ଦାଣୀ
ଭାବର ଭଉଁରୀ ଭରା ପାରବିର କ ହାଣୀ ।

ପଦ୍ମ ବନରେ ତମ ପୂଜାପତି ତେଣାରେ
ପରାଗ ମୁଁ ହୁଏ ବୋଲି କ୍ଳାନ୍ତ ମୋ ଚନ୍ଦୁରେ
ତନ୍ମୁ କିଶୋରୀ ଆଗୋ ଚମ୍ପକ ବରଣୀ ॥

ଭଙ୍ଗା କାମନା ମୁଁ ଯେ ଭାଗ୍ୟର ଅକାମେ
ଭାସି ଭାସି ପୁରୁ ବୁଲେ ଭାବନାର ଚିଳାସେ
ଯଉବନ ମହୁବନେ ବଡେ ନିତି ଯାମିନୀ ।

ଭଗ୍ନ ବାଣୀରେ ମୋର ସ୍ଵରଲିପି ସାଜିବ
ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଛି କେତେ ସୁଖ ହୋଇ ବଢିବ
ଭରା ଭାବନର ସମ ଆଗେ ମେଘ ବରଣୀ ।

ମୋ ପ୍ରିୟାବା ଚାନ୍ଦ ଶାବେ ସକାଳର ଶୁଭ୍ରତା
ମମତାର ମହ ମହ ଗନ୍ଧ
କଥା ଆଉ କାହାଣୀର ନିରିଜନ ମନ ତଳେ
ବୋଲିଯାଏ ଅକୁହା ଆନନ୍ଦ ॥

ପହିଲି ଆଷାଢ଼େ ସିଏ କଦମ୍ବ ଫୁଲଟିଏ
ମେଘ ମେଦୁରିତ ଆକାଶରେ
ହୃଦୟର ତନ୍ତ୍ରରେ ବ୍ୟଥାର ଶାଣ୍ଟ ବାଣୀ
ଛୁଇଁଦେଲେ ବାଜେ ଧ୍ବଜେ ଧ୍ବଜେ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ନୀଳ କେଶ କଥା କୁହା ଓଠ ଆଉ
ଗତିରେ ତା' ମରାଳର ଛନ୍ଦ ॥

ନନ୍ଦନ ବନରେ ଯେ ବନ୍ଦନ ଯାମ ବାସେ
ବନ୍ଦନହୀନ ଦୁଇ ଆଖି
ଜେମିତି କହିବେ ତାକୁ ବନ୍ଦନ ନୀଳମ ଛାଡ଼ି
ହେବା ପାଇଁ ପଞ୍ଜୁରୀ ପକ୍ଷୀ
ମନର ବନରେ ରାତି ସୁବିଧେ କରୁଥାଉ
ହୃଦୟର ଗୋପନ ଅଳିଙ୍ଗ ॥

ଦୁମେ ରହିଗଲା ଏ ଜାତନେ ହୋଇ
ଫାଟର ଏକ ସୁତିଟିଏ
ଯେଉଁ ସୁତି ନିତି ଅବସର ବେଳେ
ମନ ମାରିବ ମହକାଏ ॥

ଭରେ ସେ ଛନ୍ଦ ଜାଗେ ଆନନ୍ଦ
ଲାଗେ ନା ମନ୍ଦ ତା ମଧୁ ଗନ୍ଧ
ମନେ ଚୋଳି ଧରି ମୋ ଅତୀତ ମୁହିଁ
ଲୁହ ବରଷାରେ ଓଡ଼ା ହୁଏ ॥

ସେ ଚିନ ବିଳାସ ଆଜି ମୋ ବିଳାସ
ହୋଇ ପାଏ ରୂପ ହସେ ମୁଁ ଅଳସ
ସୁତିରେ ସୂତାରେ ଗୁନ୍ଥା ଜାତନ
ଦୁଃଖ ସୁଖର ମାଳାଟିଏ ॥

କେମିତି କହିବି ଏଇ ଜୀବନରେ
ସୁଟି ମୋର କେତେ ଆପଣା
ନିଜର ବୟସ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଏ
ସୁଟିର ବୟସ ବଢ଼େନା ॥

ହେଲେ ସୁଟି ଭାରି ପରଶ କାତର
ଜୀବନକୁ ଜଗେ ସପନ ମଧୁର
ବିଗତ ଅତୀତ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ
ସୁଟି ସିନା ଏଇ ଆଇନା ॥

ବୟସ ସରିଲେ ପ୍ରେମ ସରେ ନାହିଁ
ପ୍ରେମର ପରିଧି ମାପି ହୁଏ ନାହିଁ
ପ୍ରୀତି ପାଦପରେ ସୁଟି ଜଳ ଢାଳେ
ହୁଏ ସେ ଶ୍ୟାମଳ ବରଣା ॥

ଗୀତି ଚକ୍ରତାଳି

ମୋ ଅତୀତ ଅମୃତମୟ
ତା'ପରଶେ ମନ ହୁଏ ପୁଷ୍ପିତ ପୁଲକିତ
ଆଲୋକିତ ସଉରଭମୟ ॥

ମୋ ଅତୀତ ମୋର ମିତ ପୁଲ ପରୁଣର ଗୀତ
ଛାୟା ଛବି ସମ ହୁଏ ମୋ ନୟନେ ଅଭିନୀତ
ଅତୀତର କେତେ ସୂତି ଆହାର ଅନୁଭୂତି
କରେ ମତେ ସଙ୍ଗୀତମୟ ॥

ଅତୀତକୁ ଭଲପାଇ ଅତୀତକୁ ଝୁରି ଝୁରି
ଜାଣେ ଦିନେ ଦୁନିଆଁରେ ଏ ଜୀବନ ଯିବ ସରି
ସମ୍ମାନ ସ୍ବାକ୍ଷି ଆଜି ମୋର ପରିଚିତି
କରେ ମତେ ଗଉରବମୟ ॥

ଗୀତି ଚକ୍ରବାଳି

ପ୍ରେମ... ବରଣୀୟ
ପ୍ରେମ... ସୁରଣୀୟ
ପ୍ରେମ ବନ୍ଦନୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ ॥

ପ୍ରେମ ହେଲା ଏକ ଶୀତ ସକାଳର ସୋରିଷ ଫୁଲର କ୍ଷେତ
ଫୁଲର ଓଠରୁ ପରଜାପତିର ମହୁ ପିଇବାର ଗୀତ
ଶୀତ ଶୀତଳ କାନ୍ତ କୋମଳ
ନମନୀୟ ଜମନୀୟ ॥

ସାରା ଦୁନିଆଁରେ କେହି ତ କାହାରେ ପ୍ରେମକୁ ଶିଖାଏ ନାହିଁ
କରି ହୁଏ ନାହିଁ ପ୍ରେମ କେବେହେଲେ ଯାଏ ଆପେ ଆପେ ହୋଇ
ହୃଦୟ ସାଥୀରେ ହୃଦୟ ମିଳିଲେ
ପ୍ରେମ ହୁଏ ମଧୁମୟ ॥

ଭଲ୍‌ପାଇବାର ଭୂଗୋଳ ଭିତରେ ପ୍ରେମର ସଂସ୍ଥା ମିଳେ
ଗୋପନ ମନର କୋଠରୀ ଭିତରେ ପ୍ରେମର ଦିପାଳୀ ଜଳେ
ଜୀବନର ପଥ କରି ଆଲୋକିତ
କରେ ସରଗଭାମୟ ॥

ଗୀତି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ରସରାଜଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ଗୀତି କବିତା ସଂକଳନ

୧. ଦୁଇଟି ଆଖିର କବିତା	(ଆଧୁନିକ ଗୀତି)
୨. ନିବେଦନ	(ଭକ୍ତି ଗୀତି)
୩. ମେଘ ସଂଗୁଣ	(ଗରୁ ଗୀତି)
୪. ବନ୍ଧୁ ଭଗା ବସୁନ୍ଧରା	(ଦେଶ ଭକ୍ତି ଗୀତି)
୫. ଠିଆ ପୁଟି ନାରଙ୍ଗ	(ପଲ୍ଲୀ ଗୀତି)
୬. ଚିତ୍ର ଗୀତି	(ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଗୀତି)
୭. ପ୍ରୀତି ପ୍ରଜାପତି	(ଆଧୁନିକ ଗୀତି)
୮. ଗାତରେ ଗାତରେ ଗପ	(ସଙ୍ଗୀତ ରୂପକ)
୯. ରସରାଜ ଗୀତି ମାନସ	(ସମାକ୍ଷା ସଂକଳନ)
୧୦. ରସରାଜ ଗୀତି ବିଚିତ୍ରା	(ମିଳି ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ)
୧୧. ଗୀତି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	(ଆଧୁନିକ ଗୀତି)

ରସରାଜ ଗୀତିକୁଳ ପ୍ରକାଶିତ ଗୀତି କବିତା ସଂକଳନ

୧. ସେ ଗୀତ କିଆ ପୁଲ	ଶ୍ରୀ ଜୀବନାନନ୍ଦ ପାଣି
୨. ଅବନୀ ଗନ୍ଧା	ଶ୍ରୀ ଗୁରୁକୃଷ୍ଣ ଗୋସ୍ୱାମୀ
୩. ମନ ମଧୁମତୀ	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ନେହଲତା ମହାନ୍ତି
୪. ମନ ପକ୍ଷୀ ଝୁରେ	ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଜେନା
୫. ଏଇ କନା ମୋର ଜଳକ	ଶ୍ରୀମତୀ ବିନୋଦିନୀ ଦେବୀ
୬. ଚର୍ଚ୍ଚାର ଗୌରବରେ ଗୀତି କବିତା	(ସଂକଳିତ ସମାକ୍ଷା ଓ ସମାଲୋଚନା)

ସେ ରସରାଜ । ରସ କବିତାର କୁଞ୍ଜବନରେ ତାଙ୍କର
ନିତ୍ୟ ରାସ । ତାଙ୍କ ଲେଖନୀରେ ଭାବର ମହକଭରା
ଶବ୍ଦର ରଙ୍ଗିତ ପୁଲମାନେ ବସନ୍ତର ପୁଲ ହୋଇ ପୁଷ୍ପଟି,
ବର୍ଷାର ନୀର ହୋଇ ଝରଟି, ଶୀତର ଗାତ ହୋଇ ମନ
ମୋହି ନିଅନ୍ତି ଏବଂ ଶରତର ସୁନାଳ ଆକାଶରୁ ଭାଳନ୍ତି
ନାଳକ୍ୟୋସ୍ଥା । ଗୀତି-ସାହିତ୍ୟ ଜଗତ ପାଇଁ ତାଙ୍କର
ଅମୂଲ୍ୟ ଅବଦାନ ହେଲା ରସରାଜ ଗୀତିକୃତ୍ତ । ଭାରତ
ସରକାର, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ
ଏକାଡେମୀ, ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ, ସଙ୍ଗୀତ
ସୁଧାକର ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ପାଞ୍ଚଶ୍ରେୟସ୍, ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ
ସମାଜ ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ସେଇ ପ୍ରତିଭାର ଜୟଗାନ କରି ତାଙ୍କୁ ପୁରସ୍କୃତ ଓ
ସମ୍ମାନିତ କରିଛନ୍ତି । ଭାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୟସରେ ଆଜି ବି
ତାଙ୍କର ଲେଖନୀ ତାରୁଣ୍ୟର ଚେକରେ ଦାସ୍ତମତ ।

ପ୍ରକାଶକ
ରସରାଜ ଗୀତିକୃତ୍ତ
ଏ-୨୨୪, ସେକ୍ଟର-ଏ, ଡୋକ୍-ଟି,
ମହେଶ୍ୱର ଶିଡ଼ାଞ୍ଚଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦